

SAVET ZA ŠTAMPU

Komisija za žalbe

Br. 57

31.8.2016.godine

Beograd

ZAPISNIK

Sa 56. sednice Komisije za žalbe održane 31.8.2016. sa početkom u 18 sati u prostorijama Saveta za štampu

Prisutni svi članovi Komisije: Stojan Marković, Tamara Skrozza, Vlado Mareš, Ivan Cvejić, Petar Jeremić, Vladimir Radomirović, Nevena Krivokapić, Ivana Stjelja, Dragan Đorđević, Zlatko Čobović i Jelena Spasić.

Ostali prisutni: Kristina Kostić iz advokatske kancelarije Stojković, koja zastupa „Blic“ i Danicu Maksimović i Gordana Novaković, generalna sekretarka Saveta za štampu

Dnevni red:

1. Razmatranje žalbe Radija City na tekst objavljen na Gradskom portalu 018
2. Razmatranje žalbe Kuće ljudskih prava i demokratije na tekstove i priloge objavljene u listovima „Kurir“, „Blic“ i „Informer“ i na servisu agencije Tanjug
3. Razmatranje žalbe Danice Maksimović na tekstove objavljene u „Kuriru“
4. Razmatranje žalbe Gej lezbejskog info centra na komentare čitalaca objavljene na portalu „Telegraf.rs“

Članovi Komisije prethodno su obavešteni da je Asocijacija medija izabrala Jelenu Spasić za novu članicu Komisije, umesto Marije Kordić.

1. Ivana Petrović, suvlasnica Radija City o.d. podnela je žalbu Savetu za štampu, tvrdeći da sporni tekst sadrži niz neisita i proizvoljnih insinucija protiv privrednog društva, koje je osnivač radio stanice i dva portala, kao i da sadrži diskriminatorne tvrdnje u odnosu na Gorance. U toku rasprave, Tamara Skrozza je rekla da smatra da je prekršena odredba koja se odnosi na istinitost izveštavanja i to zbog netačne tvrdnje da nijedna druga TV ili radio stanica iz Niša nije dobila novac na konkursu Ministarstva, sem tri medija u vlasništvu City radija. Da je Kodeks prekršen smatrao je i Dragan Đorđević, dok je Jelena Spasić rekla da misli da su

sem istinitosti izveštavanja, prekršene i odredbe koje se odnose na zabranu diskriminacije. Ona se saglasila sa ocenom da u tekstu nema klevete, odnosno uvrede. Petar Jeremić i Tamara Skrozza su ukazali na to da podnosilac nije imao osnova da se žali zbog diskriminacije Goranaca, a Jeremić je rekao da, po njegovom mišljenju, tvrdnje iz teksta i nisu diskriminatorne. Ivana Stjelja je istakla da brojnost jedne manjine ne može biti jedini osnov za odlučivanje o tome koliko je novca potrebno za njeno informisanje i da je čak, naprotiv, po pravilu ugroženiji onaj ko je malobrojniji. Stojan Marković je rekao da je prebrojavanje po nacionalnoj osnovi uvek problematično i da bi u odluci svakako trebalo ukazati na to. Po okončanju rasprave, Komsija je sa deset glasova „za“ i jednim „protiv“ izrekla javnu opomenu zbog kršenja Kodeksa.

2. Kuća ljudskih prava i demokratije podnela je, uz saglasnost Simona Simonovića, žalbu Savetu zbog tekstova čija je suština prilog koji je emitovao Tanjug, a koji su preuzeli „Blic“, „Kurir“ i „Informer“. Reč je snimku zabeleženom na protestu 18. jula ispred gradske skupštine u Beogradu, na kojem je došlo do incidenta između okupljenih građana, policije i pripadnika obezbeđenja gradonačelnika. Iako je protiv četiri medija podneta jedinstvena žalba, Komisija je raspravljala i odlučivala o svakom mediju posebno, jer su tekstovi različiti, kao i zato što je iz rasprave i glasanja o tekstovima objavljenim u „Kuriru“ bila izuzeta Jelena Spasić, urednica u tom listu.

U toku debate o tekstovima koje je objavio „Kurir“, Nevena Krivokapić je ocenila da u tekstu „Istraga o incidentu ispred gradske skupštine: Saslušan član Inicijative „Ne davimo Beograd“ ne vidi nikakvu povredu Kodeksa, dok je u drugom tekstu na koji se žalba odnosi, po njoj, Simonovićeva izjava izvučena iz konteksta. Ona je naglasila i da se na Tanjugovom snimku zapravo ne čuje jasno šta on tačno kaže. Sa ovim se saglasila Tamara Skrozza, koja je rekla da se na snimku ne čuje psovka koju „Kurir“ navodi, te da je izjava tenedenciozno intepretirana. Kao nesporno je čitaocima predstavljen „citat“ koji je zapravo nagađanje. Ivan Cvejić je takođe ocenio da prvi tekst uopšte nije sporan, tačnije da Kodeks ničim nije prekršen. U drugom tekstu, zasnovanom na video snimku, sporno je to što se na snimku zaista ne čuje dobro šta je rekao, a obrazloženje podnosioca žalbe da je učesnik protesta preneo nešto što je rekao odbornik Bakarec deluje uverljivo. Problem je, kazao je, što, očigledno, nijedan od medija o kojima Komisije odlučuje, nije imao novinara na samom događaju, nego su tekstove pisali samo na osnovu nerazgovetnog snimka i ništa dodatno ne proveravajući. „Kurir“, istina, u tekstu kaže da su šta je rečeno zaključili iz Tanjugovog snimka, ali je pitanje da li je to dovoljna ograda, odnosno koliko je redakcija postupila u skladu sa načelom novinarske pažnje. Komisija je jednoglasno odlučila da je „Kurir“ prekršio Kodeks tekstem „Demonstrant na megafon: Razbili smo nos policajcu“, kao i da drugim tekstom Kodeks nije prekršen.

Raspravljajući o tekstu koji je objavio „Blic“, Jelena Spasić je rekla da se na snimku ne čuje jasno šta učesnik protesta kaže i da zbog toga ne može da oceni da li je list tačno citirao izgovoreno ili nije, tačnije da li je Simonović, kako „Blic“ prenosi, opsovao ili nije. Skrozza je istakla da je problem upravo to što se decidirano tvrdi nešto što se na snimku ne čuje, dok je Jelena Spasić rekla da možda „Blic“ ima bolje tehničke mogućnosti pa su jasnije čuli šta je rečeno. Tamara Skrozza je rekla da za nju nema dileme da je Kodeks prekršen jer je u naslov stavljeno nešto što se ne čuje na snimku i to još uz opasku da su organizatori „razotkriveni“, čime je list očigledno tendenciozno intepretirao video snimak. „Blic“ je optužio Simonovića na osnovu nečega što pretpostavljaju da je rekao. Nevena Krivokapić je naglasila da se u naslovu teksta odmah izvodi zaključak, a da i u samo tekstu ima formulacija tipa „nenamerno se odao“, „potvrdio da su razbili nos policajcu“, zbog kojih se ne može reći da je list samo

verno preneo ono što je na Tanjugovom snimku. Petar Jeremić je dodao da je navođenjem psovke u naslovu teksta povređena i etika i kultura javne reči. Nakon rasprave, Komisija je sa deset glasova „za“ i jednim „uzdržanim“ odlučila da je „Blic“ prekršio Kodeks.

U toku debate o tekstu u „Infomeru“, Tamara Skrozza je rekla da važi sve što i za „Blic“, s tim što je u ovom slučaju reč i o tome da taj list vodi otvorenu političku kampanju protiv članova Inicijative „Ne davimo Beograd“, odnosno da je sproni tekst otvoreno političko agitovanje. Zbog toga je prekršena i odredba Kodeksa koja zabranjuje političke i ekonomske uticaje na uređivačku politiku. Zlatko Čobović je ukazao da je Kodeks prekršen i upotrebom termina „patkari“, kao i netačnom tvrdnjom „Informer“ da video snimak „u potpunosti demantuje“ izjave organizatora protesta. Komisija je na kraju jednoglasno izrekla javnu opomenu zbog kršenja Kodeksa novinara.

Razmatrajući deo žalbe koji se odnosi na Tanjug članovi Komisije su zaključili da snimak do kojeg vodi link naveden u žalbi nije onakav kakvim ga podnosilac žalbe opisuje, odnosno da se izjava Simona Simonovića ne ponavlja dva puta, niti se čini da je snimak montiran. Vladimir Radomirović i Tamara Skrozza su ukazali da bi u odluci Komisije trebalo naglasiti da je odlučeno isključivo na osnovu onoga što je navedeno u žalbi. Da li je prilog u međuvremenu menjan ili „dorađivan“ u medijima koji su ga kasnije emitovali Komisiji nije poznato, pa o eventualnim montažama koje podnosilac žalbe navodi ne može da se izjašnjava. Zlatko Čobović je dodao i da u pratećem tekstu agencije „Tanjug“ nema ničeg spornog, niti se u njemu uopšte pominje šta je Simonović rekao na megafon. Komisija je zato jednoglasno odlučila da Tanjug nije prekršio Kodeks.

3. Advokati Danice Maksimović poneli su žalbu zbog tekstova i fotografija nage glumice, koje su novinari „Kurira“, kako je navedeno, tajno i neovlašćeno snimili na privatnoj nudističkoj plaži na Adi Bojani. Fotografije su objavljene kao reagovanje lista na to što je glumica napala novinarku lista kada je videla da je slikaju. Iz rasprave i odlučivanja bila je izuzeta Jelena Spasić. U toku debate, Ivan Cvejić je rekao da je nesumnjivo povređena privatnost Danice Maksimović, koja je slikana na privatnoj plaži na kojoj je vidno istaknuto da je zabranjeno fotografisanje. On je dodao da su tekstovi vešto upakovani kao priča o tome kako je glumica napala novinarsku ekipu i da je zbog toga kažnjena, a da se nigde ne pominje da je ta ekipa neovlašćeno snimala. Cvejić je rekao i da ne misli da je, kako podnosilac žalbe tvrdi, prekršena pretpostavka nevinosti time što je objavljeno da je Maksimovićeva kažnjena kod sudije za prekršaje novčanom kaznom. Tamara Skrozza je rekla da je žalba nepotrebno komplikovano napisana, a da je zapravo reč o „školskom primeru“ kršenja prava na privatnost. Ona je objasnila da je glumica nije snimljena na javnom mestu, kako piše „Kurir“, već na privatnoj plaži na kojoj je zabranjeno snimanje. Čak i da taj znak ne postoji, veliko je pitanje da li je nudistička plaža, na koju se ne može ni ući u odeći, javni prostor. Po njenom mišljenju, prekršena je i odredba Kodeksa koja govori o tome da je izostavljanje bitnih činjenica jednako iznošenju laži, time što je „Kurir“ „propustio“ da napiše da su fotografije snimljene na mestu na kojem je to zabranjeno. Petar Jeremić je ukazao da je obezbeđenje kompleksa u okviru kojeg je plaža podnelo prijavu protiv novinara zbog neovlašćenog snimanja, a da se u tekstovima govori samo o tome kako je glumica njih napala. Nevena Krivokapić je istakla da je problem i to što je list ponovo objavio neke stare fotografije drugih javnih ličnosti takođe sa nudističke plaže, navodeći kako se, eto, oni nisu bunili zbog toga. Po okončanju diskusije, Komisija je jednoglasno odlučila da je Kodeks prekršen.

4. Gej lezbejski info centar je podneo žalbu zbog komentara čitalaca objavljenih ispod dva teksta koja su se odnosila na napad na gej klub u SAD. Članovi Komisije su jednoglasno

ocenili da sporni komentari sadrže diskriminatorne stavove u odnosu na LGBT populaciju i da opravdavaju nasilje nad tom seksualnom manjinom. Komisija je još jednom podsetila da redakcije smatra odgovornim za komentare čitalaca i ocenila da je „Telegraf.rs“, čak i da nema premoderaciju, imao dovoljno vremena od kada je žalba podneta da ukloni sporne komentare.

Sednica je završena u 19.25 sati.

Zapisnik vodila

Gordana Novaković

Predsedavajući

Stojan Marković